

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Bjørn Rangbru
Miljøvernavdelingen

Innvalgstelefon
73 19 92 03

Vår dato
31.08.2016
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/6882-433.52
Deres ref.

Holtålen kommune
Bakkavegen 1
7380 ÅLEN

Skadefellingstillatelse for 1 jerv i Rennebu og Midtre Gauldal kommuner 30.8.2016 – 9.9.2016.

Det er påvist skade av jerv på sau i Rennebu kommune. Med bakgrunn i en helhetlig vurdering av situasjonen, finner Fylkesmannen å kunne gi tillatelse til felling av 1 jerv i deler av Rennebu og Midtre Gauldal kommuner. Fellingstillatelsen ble innvilget muntlig 30. august. Tillatelsen er gjeldende for perioden 30.8 til og med 9.9.2016. Dette brevet er en skriftlig bekreftelse og inneholder vilkår for tillatelsen.

Bakgrunn

Fylkesmannen mottok telefon fra Kjell Erik Berntsen 30.8.2016 om at det var funnet 1 lam tatt av jerv i området med Skaumsjøen i Rennebu kommune. Funnet ble dokumentert av Statens naturoppsyn (SNO) 29.8.2016. Den 30.8 ble det i samme område funnet 5 nye kadaver som skal undersøkes av SNO. Kjell Erik Berntsen ber Fylkesmannen vurdere om det kan gis skadefellingstillatelse for jerv i dette området.

Hjemmelsgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for fylkesmannens vedtak i saken.

Naturmangfoldloven § 18 annet uttak av vilt (...) etter vurdering av myndighetene:

«Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse-innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom, Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Rovviltforskriften § 1 Formål:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning. »

Rovviltforskriften § 3. Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking

«I Norge skal det årlig være 39 ynglinger av jerv.

(...)

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig. »

Rovviltforskriften § 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

«Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnden, jf. forskriften § 8, eller Direktoratet for naturforvaltning, jf. § 13. (...).

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) områdets betydning som beitemark*
- b) skadenes omfang og utvikling*
- c) potensialet for fremtidige skader*
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, samt metoder for felling. Det kan også gis bestemmelser om dekning av påløpte utgifter i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

»

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Det nasjonale bestandsmålet for jerv ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 39 årlige ynglinger, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal, Nord- og Sør-Trøndelag) er satt til 10 årlige ynglinger av jerv. Dette målet for regionen er

av Regional rovviltnemnd fordelt på fylkene i regionen, Nord-Trøndelag 4 ynglinger, Møre og Romsdal 3 ynglinger og Sør-Trøndelag 3 ynglinger.

Rovdyrforliket

«Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette. (...)

Dyr på utmarksbeite har mange positive kvaliteter, og det er viktig å sikre levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt. Forlikspartene viser til den todelte målsetningen etter rovviltforliket fra 2004, og at utfordringen ligger i å ivareta begge deler uten at konfliktene mellom dem blir større enn nødvendig.(...)

2.2.19 Det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned. Soneinndelingen må forvaltes tydelig. I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd. (...)»

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt 21. november 2013.

Av forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 er følgende område definert som område med mål om yngling av jerv:

*«Holtålen, Tydal og Røros kommuner samt deler av Selbu (øst for fylkesvei 963 og nord for Nea) og Midtre Gauldal kommuner (fra kommunegrensen mot Holtålen på Korsfonnfjellet langs nasjonalparkgrensen til Forelhogna nasjonalpark og til Kåppårtjønna). Videre i direkte linje fra Kåppårtjønna til kommunegrense mot Rennebu/knekkpunkt nasjonalparkgrense: **3 ynglinger.**»*

Betingende fellingstillatelser

Regional rovviltnemnd vedtok den 26.5.2016 en kvote for betingede fellingstillatelser på 5 jerv i region 6, gjeldende for perioden fra 1. juni 2016, til 15. februar 2017. Det er foreløpig ikke felt jerv i medhold av denne tillatelsen.

Jervbestanden i Sør-Trøndelag

I region 6 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv. Det er fastsatt ett delmål om 3 årlig ynglinger i Sør-Trøndelag. Registrert bestand har ligget knapt over det fastsatte bestandsmål for regionen de siste tre årene med 12 i 2013, 10 i 2014 og 12 i 2015. Bestanden i Sør-Trøndelag har vært på eller nær målet om tre årlige ynglinger med 3 i 2013, 1 i 2014, 4 i 2015, og foreløpige tall for 2016 på 3 ynglinger. Omtrent på fastsatt bestandsmål i fylket.

Kjent avgang av jerv i Sør-Trøndelag etter 1.6.2015 er på 3 dyr. Alle er hanner felt under lisensjakt i henholdsvis Oppdal, Meldal og Holtålen kommuner.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking jf. naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven §§ 1 og 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp i mot andre viktige samfunnsinteresser jamfør § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jamfør prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig jamfør naturmangfoldloven § 8. Dersom beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, kommer naturmangfoldloven § 9, føre- var- prinsippet, til anvendelse.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervbestanden blir utsatt for, jf. § 10, og avgangen av jerv skjer hovedsakelig gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet bygger på kunnskap om bestandssituasjon for jerv, slik den er beskrevet i det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt, og til beskrivelsen av dette programmet i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste bestandsrapportene for jerv er tilgjengelige på www.Rovdata.no

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til NINA Rapport 1196-2015 om yngelregistreringer av jerv i Norge i 2015 og hiregistreringer våren 2016 i rovbaser.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervbestanden blir utsatt for, jf. § 10, og avgangen av jerv skjer hovedsakelig gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Fylkesmannen mottok informasjon fra Kjell Erik Berntsen 30.8.2016 om at det var funnet 1 lam tatt av jerv i området med Skaumsjøen i Rennebu kommune.

Funnet ble dokumentert av Statens naturoppsyn (SNO) 29.8.2016. Den 30.8 ble det i samme område funnet 5 nye kadaver som skal undersøkes av SNO. Kjell Erik Berntsen ber Fylkesmannen vurdere om det kan gis skadefellingstillatelse for jerv i dette området.

Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 6. I forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 er Sør-Trøndelag inndelt i områder med og uten mål om yngling av jerv. Det er ikke mål om yngling av jerv i Rennebu. Det aktuelle skadeområdet grenser til forvaltningsområdet for jerv hvor det er mål om yngling. Et praktisk avgrenset fellingsområde vil i dette tilfellet nødvendigvis også inngå i deler av forvaltningsområdet for jerv i Midtre Gauldal kommune. Nærmeste kjente yngling i 2016 er ca 2 mil i luftlinje fra skadeområdet. På den bakgrunn anser vi sannsynligheten for å felle hunndyr fra unger som små. Vi velger likevel å **unnta hunndyr som opptrer i følge med unger fra tillatelsen.**

Ut i fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil vi karakterisere det aktuelle området som et svært viktig beiteområde for sau. Et stort antall sau slippes årlig på beite i dette området. I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c anser Fylkesmannen at skadeomfanget i det aktuelle området foreløpig er begrenset, men skadepotensialet vil være betydelig om jerv fortsetter å ta sau i siste del av beitesesongen. Erfaringsmessig kan jervskadene bli store siste del av beitesesongen. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre videre skadeutvikling, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Om godtgjøring for skadefellingsforsøk

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Vi minner om at deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15.

Fylkesmannen vil yte tilskudd til godtgjøring for de som deltar i skadefellingsforsøk innenfor de rammer som fremgår av rovviltforskriften §§ 9 og 9a. I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten (kr 1400.-) pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnseten skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette kan bli dekket innenfor rammen av tilskuddet fra Fylkesmannen. Videre dekker Fylkesmannen direkte, dokumenterte utgifter som medlemmer av fellingslaget har i forbindelse med fellingsforsøket. Jf. rovviltforskriften § 9. Det settes en øvre ramme på 15 000,- til dekking av direkte og dokumenterte utgifter.

Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en økonomisk ramme på inntil kr 80 000,- av midlene til forebyggende og konfliktdempende tiltak (kap1420 post 73, prosjekt nr M0814) til utbetaling av kompensasjon til deltakere som deltar i fellingsforsøket jf. § 9a i rovviltforskriften.

Søknaden om tilskudd til dekning av utgifter skal fremsettes for Fylkesmannen via elektronisk søknadssenter. Søknad om dekning av utgifter i forbindelse med tillatelsen skal foreligge innen 3 uker etter denne tillatelsens utløpsdato. For mer informasjon om godtgjørelse vises det til veileder til rovviltforskriften og brev fra Miljødirektoratet om "Kvote for betinget skadefelling for brunbjørn og gaupe» datert 30.5.2015. (kan hentes frem på www.miljovedtak.no)

Vedtak

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om betingede tillatelser fra Rovviltnemnda av 26.5.2016 og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen tillatelse til felling av en (1) jerv i deler av Sør-Trøndelag. Vilkår for tillatelsen er gitt i dette brev.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen

- 1. Alle som deltar i fellingsforsøket skal være kjent med vedtak og vilkår** før fellingsforsøk iverksettes, samt de generelle gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
- 2.** Fellingsområdet omfatter deler av Rennebu og midtre Gauldal kommuner. Fellingsområdet avgrenses; E6 Soknedal, veien inn Haukadalen forbi Kvilingøyan, rett linje sørover til Storhiåsjøen og fylkesgrensa, vestover langs grensen til RV3, RV3 nordover til E6, E6 norover til Soknedal.
- 3.** Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - jerv i tidsrommet **30. august til og med 9. september.**
- 4.** Jervtispe som opptrer i følge med årsunger og hennes unger er unntatt fra tillatelsen.
- 5.** Skadefellingstillatelsen gis til Holtålen kommune. Holtålen kommune er ansvarlig for å etablere et fellingslag, og utpeke en fellingsleder. Det forutsettes at en forholder seg til de personene som er oppnevnt til å delta på skadefelling i de kommunale/interkommunale fellingslagene i de samarbeidende kommunene.
- 6.** Det skal bare benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på jerv, jf. forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt og fangst.
- 7.** Jeger som deltar i fellingsforsøket skal ha avlagt skyteprøve for storvilt senest i 2015.
- 8.** Bruk av hund under skadefelling er tillatt. Evt. nødvendig unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen.
- 9.** Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
- 10. Felling eller forsøk på felling/ påskyting av jerv skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen på telefonnummer 900 65 298 og politiet.** Dersom jerv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal

gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

- 11.** Jerv felt i medhold av tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Døde rovvilt skal håndteres i henhold til instruks for ivaretagelse av felt rovdyr (vedlagt, finnes også på: (http://www.rovdata.no/portals/rovdata/dokumenter/instrukser/Ivaretagelse_dode_rovdyr.pdf)). Frakt og oppbevaring av felt vilt avklares nærmere med Fylkesmannen tlf. **900 65 298**.
- 12.** Det settes av en økonomisk ramme på inntil kr 80 000,- til utbetaling av kompensasjon til deltakere som deltar i fellingsforsøket jf. § 9a i rovviltforskriften. Og en øvre ramme på 15 000,- til dekking av direkte og dokumenterte utgifter jf. § 9. Søknad om dekning av utgifter i forbindelse med tillatelsen skal sendes Fylkesmannen via elektronisk søknadssenter, senest 3 uker etter tillatelsens utløp.
- 13.** Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom jerv skadeskytes eller felles, skal det umiddelbart gis melding til vår vakttelefon tlf: 900 65 298.

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningsloven innen tre uker etter at avgjørelsen er mottatt. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen. Klagen skal nevne det vedtaket som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Bjørn Rangbru
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr
Adresseliste

Kopi:
Adresseliste
Rennebu kommune
Midtre Gauldal kommune